

कीनां वैनयिकानां fehlerhaft im Comm. zu Buāg. P. 10, 48, 36) विद्यानां ज्ञानम् unter den 64 Künsten Verz. d. Oxf. H. 217, a, 19. fg. — 2) zu kriegerischen Übungen dienend: रथ H. 732. HALĀS. 2, 290.

वैनक्षेत्र s. वैपक्षेत्र.

वैनायक (von विनायक) 1) adj. (f. ई) von Gaṇeṣa herrührend: वदन-विधृतयः MĪLATIM. 1, 8. — 2) m. pl. Bez. einer Klasse von Dämonen, = विनायक 1) c) Buāg. P. 6, 8, 22.

वैनायिक m. ein Buddhist TRIK. 3, 1, 22. fehlerhaft für वैनाशिक.

वैनाशिक (von विनाश) 1) adj. a) vergänglich, = तणिक H. an. 4, 36. MED. k. 214. m. an astrologer (!) WILSON. — b) an eine vollständige Vernichtung glaubend; m. Bez. der Buddhisten ÇAṆK. zu BṚH. ĀR. UP. S. 8. — c) Verderben bringend: स्तन (= जन्मर्तावधि त्रयोविंशतत्रम्) ĠJOTISTATTVA und TITHĀDITATTVA im ÇKDR. — d) abhängig (परायत) H. an. MED. — 2) m. Spinne diess. — Vgl. श्रद्धा, पूर्णा, सर्व, वेदवैनाशिका (v. l. वैनासिका).

वैनीतक (von विनीत) m. n. eine Sänfte u. s. w. mit abwechselnden Trägern AK. 2, 8, 26. H. 739.

वैनेय m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 262. 264.

वेन्ध्य adj. zum Vindhja gehörig: कटकाक्षरेषु RAṢH. 16, 31.

वेन्य m. patron. von वेन gaṇa कुर्वादि zu P. 4, 1, 151. ĀÇV. ÇA. 12, 10, 11. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 60, 26 (pl.). Prthi, Prthi oder Prthu TRIK. 2, 8, 2. H. 700. RV. 8, 9, 10. ÇAT. Br. 5, 3, 5, 4. PAÑĀV. Br. 13, 5, 20. MBH. 1, 332. 466. 2, 331. 1929. 3, 12677. fgg. 6, 314. 7, 2394. fgg. 12, 1030. fgg. HARIV. 77. Spr. (II) 1993. VP. bei UśéVAL. zu UNĀDIS. 3, 8. BHĀG. P. 4, 13, 9. 21. 8, 19, 23. 10, 60, 41. Verz. d. Oxf. H. 12, a, 13. 49, a, 4. 264, a, 6. Liedverfasser von RV. 10, 148. Hier und da fehlerhaft वैण्य geschrieben.

वेन्यदत्त m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 218, a, 10. वेणुदत्त v. l.

वेन्यस्वामिन् m. N. eines Heilighums RĪĠA-TAR. 5, 97. 99.

वैपक्षिक m. Zeichendeuter (!) VJUTP. 96.

वैपथ्य adj. (चतुर्थर्थेषु) von विपथ gaṇa शरीरणादि zu P. 4, 2, 80.

वैपरीत्य (von विपरीत) 1) n. umgekehrtes Verhältniss, Gegenheil H. 1301. HALĀS. 4, 44. Spr. (II) 434, v. l. MĀRK. P. 43, 34. Verz. d. Oxf. H. 102, b, 5. SĀH. D. 12, 17. 215, 22. Schol. zu TAITT. PRĀT. 16, 26. zu KAP. 1, 60. zu SŪRJAS. 11, 8. GAUPAP. zu SĀMUKHJAK. 49. — 2) m. f. (स्त्री) eine Art Mimosa RĪĠAN. im ÇKDR.

वैपश्चित (von विपश्चित्) m. patron. des Tārکشja ĀÇV. ÇA. 10, 7, 9.

वैपश्यत (von विपश्यन्, partic. von 1. पश्य् mit वि) m. desgl. ÇAT. Br. 13, 4, 2, 13. ÇĀṆKH. ÇA. 16, 2, 26.

वैपात्य n. nom. abstr. von विपात gaṇa ब्राह्मणादि zu P. 5, 1, 124.

वैपादिक (von विपादिका) adj. mit Blasen u. s. w. an den Füßen behaftet gaṇa ज्योत्स्नादि zu P. 5, 2, 103, VĀRTT.

वैपादिका f. = विपादिका 1) WISE 261.

वैपार्श्व m. f. TRIK. 3, 5, 17.

वैपार्श्व m. metron. von विपाश् gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112.

वैपाशक adj. (चतुर्थर्थेषु) von विपाश gaṇa शरीरणादि zu P. 4, 2, 80.

वैपाशयन् m. pl. metron. von विपाश् gaṇa कुञ्जादि zu P. 4, 1, 98. der entsprechende sg. ist वैपाशयन्.

वैपाशयन् m. metron. von विपाश् gaṇa कुञ्जादि zu P. 4, 1, 98. der entsprechende pl. ist वैपाशयनाः.

वैपुल्य (von विपुल) 1) n. Dicke, Breite; grosser Umfang: ऋष्टौ (Aṅgula) ज्ञानमध्यै वैपुल्यम् VARĀH. BRH. S. 58, 22. भूमि RĪĠA-TAR. 7, 68. वंशो वैपुल्यमापयो 4, 712. °सूत्र oder einfach वैपुल्य ein Sūtra von grossem Umfange, Bez. best. Sūtra bei den Buddhisten VJUTP. 38. BURN. Intr. 62. 124. 127. 438. WASSILJEV 109. fg. 128. 327. TĀRAN. 314. — 2) m. N. pr. eines Berges BURNOUF in Lot. de la p. l. 847. — Vgl. मक्ता.

वैप्रकर्षिक adj. = विप्रकर्ष नित्यमर्कति gaṇa क्त्वादि zu P. 5, 1, 64.

वैप्रचिति adj. (चतुर्थर्थेषु) von विप्रचित gaṇa मुतंगमादि zu P. 4, 2, 80.

वैप्रचित m. patron. von विप्रचिति. दानवाः, मक्षमातः MĀRK. P. 91, 38. fg.

वैप्रयोगिक adj. = विप्रयोग नित्यमर्कति gaṇa क्त्वादि zu P. 5, 1, 64.

वैप्रभिक adj. = विप्रभं नित्यमर्कति gaṇa क्त्वादि zu P. 5, 1, 64.

वैफल्य (von विफल) n. Erfolglosigkeit, Nutzlosigkeit, Vergeblichkeit R. GORR. 2, 116, 45. KATHĀS. 28, 5. 50, 60. RĪĠA-TAR. 3, 157. MĀRK. P. 8, 19. SĀH. D. 720. किमनुक्रोश वैफल्यमुत्पादयसि मे so v. a. Unvermögen zu helfen (NILAK. ergänzt जन्मनः) MBH. 13, 285.

वैवार्य (von विबाध) m. patron. Sohn des Sprengers so v. a. Sprenger; so heisst der auf dem Khadira wachsende und seine Unterlage auseinander drängende Aḥvattitha AV. 3, 6, 2 (wo वैबाध रोधतः zu trennen ist). वैवार्यप्रणुत 7.

वैबुध (von 1. विबुध) adj. (f. ई) den Göttern eigen, göttlich KATHĀS. 9 Einl.

वैभयक adj. (चतुर्थर्थेषु) von विभय gaṇa वराह्यादि zu P. 4, 2, 80.

वैभटि m. patron. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 56, 50. vielleicht fehlerhaft für वैभटि oder वैभाटि; vgl. विभाउक und वैभाउकि.

वैभव (von विभु) n. Macht, Wirksamkeit; hohe Stellung: मक्तां हि धैर्यमविचित्यवैभवम् KIR. 12, 3. Spr. (II) 2426, v. l. वितरणं (acc.) विना वैभवम् (nom.) 2792. (I) 4946. KATHĀS. 21, 60. निजवैभवचितं विवाहसंभारविधिम् 34, 249. 66, 191. वीराणां वैभ्युतं वैभवम् Verz. d. Oxf. H. 117, a, 25. 238, b, 4. BHĀG. P. 5, 18, 11. 10, 14, 38. 34, 19. 12, 10, 39. उत्सवसंभारं स्वसिद्धचितवैभवम् Herrlichkeit, Pracht KATHĀS. 90, 91. am Ende eines adj. comp. f. स्त्री 38, 124. Verz. d. Oxf. H. 132, a, 1. — वैभवः MBH. 5, 730 ist वै भवः.

वैभविक (von वैभव) adj. mit Macht —, mit Wirksamkeit ausgestattet: नानाशक्तिमतामेकं शक्तिवैभविकं (das suff. ist an शक्तिवैभव gefügt worden) MĀRK. P. 23, 44.

वैभाजन (von विभाजन) adj. etwa nicht seines Gleichen habend: स वै वैषुवतं स वै वैभाजनं पुरम् ĀPAST. 1, 22, 7.

वैभाजित्र adj. = विभाजयितुर्धर्म्यम् P. 4, 4, 49, VĀRTT. 2.

वैभाष्यवादिन् TĀRAN. 271. fg. fehlerhaft für विभष्य; s. u. 2. विभष्य.

वैभाउकि (von विभाउक) m. patron. Rshjaçrṅga's HARIV. 1700. R. 1, 9, 31.

वैभार m. N. pr. eines Berges ÇATR. 1, 345. 358. 5, 593 (S. 22). 14, 100. — Vgl. वैहार.

वैभाषिक (von विभाषा) 1) adj. freigestellt, facultativ TAITT. PRĀT. 22, 7. — 2) m. ein Anhänger der Vibhāṣhā (s. u. विभाषा 3), Bez. einer buddhistischen Schule VJUTP. 124. MADHUS. in Ind. St. 1, 13, 21. Verz. d. Oxf. H. 259, b, N. 9. COLERA. Misc. Ess. I, 391. fg. WILSON, Sel. Works